

Kauno Bernardo Brazdžionio mokykla OPKUS (Olweus programos kokybės užtikrinimo sistemos) planas 2020-2021 mokslo metams

I. Mokyklos apibūdinimas

Kauno Bernardo Brazdžionio mokykla – dieninė, savarankiško mokymosi bendrojo lavinimo mokykla Kaune, savo veiklą vykdanti dviejuose pastatuose; Partizanų g. 22 ir Radvilėnų pl. 7. vykdantį ikimokyklinio, pradinio, pagrindinio ir papildomo ugdymo programas lietuvių kalba. Mokykloje dirba 72 pedagogai, 41 techninis darbuotojas 6 švietimo pagalbos mokinii specialistai, 1 visuomenės sveikatos specialistė. Dviejių pastatų teritorija neapiverta, tad dėl vaikų saugumo įrengtos stebėjimo kameros. Yra stadionas, treniruokliai. Mokykloje yra skaitykla, biblioteka, valgykla, aktų ir sporto salės, erdvūs koridoriai, kur mokiniai gali saugiai pailseti pertraukų metu. Visi mokyklos darbuotojai rūpinasi, kad visi mokiniai čia jaustisi saugiai. Mokykla yra atvira bendruomenei, nuolat besimokanti, atvira naujovėms. Mokykloje vykdomas specialiuju poreikių mokinij ir neformalusis vaikų švietimas, aktyvi socialinė, prevencinė, kultūrinė, sportinė ir pažintinė veikla. Didelis dėmesys skiriamas mokinui – igyvendinama patyčių ir smurto prevencijos programa „Olweus“, mokiniams kryptingai teikiamą socialinę pagalbą.

Mokyklos veiklą reglamentuoja mokyklos nuostatai. Nuo 2017 m. rugėjo 18 d. mokyklai vadovauja direktorė Danguolė Deobald.

II. MOKYKLOS DARBO SU PATYČIOMIS ISIPAREIGOJIMAI

OLWEUS patyčių prevencijos programa mokykloje igyvendinama nuo 2008 metų. Programos tikslas – mokyti visą mokyklos personalą atpažinti, pastebeti patyčias ir tinkamai i jas reaguoti, teikti pagalbą mokinui, mokytąjui ir mokyklai. Programos įgyvendinimo rezultatai rodo, kad mokykloje sumažėjo patyčių tarp bendraamžių. Per šiuos metus, kai vykdoma prevencinė programa, mokiniai įgijo didesnę socialinę kompetenciją, ugdomas mokinijų gebėjimas nagrinėti savo elgesį, didinamas mokinijų sąmoningumas. Mokiniai skatinami tinkamai elgtis ir netoleruoti patyčių. Mokykloje taikomos OPKUS priemonės reiškia sistemingą ir ilgalaikį požiūrį į patyčių prevenciją ir atitinka OPPP kokybės reikalavimus bei pačios mokyklos tikslus ir siekius. Todėl mūsų mokykla ir toliau vadovaujasi šios programos principais, dirba ne tik individualiu, bet klasės ir visos mokyklos lygmeniu. Prijungus Jono Žemaičio-Vytauto mokykla–daugiafunkcijų centrą, pradėta įgyvendinti Olweus patyčių prevencijos programa (iki 2018 m. rugėjo 1 d. šioje mokykloje Olweus patyčių prevencijos programos nebuvo) abiejuose pastatuose. OPKUS integruojama į visas iprastines mokyklos veiklas, klasės valandėlės (2 klasės valandėlės per mėnesį). Sékminges integravimas yra veiksminga patyčių prevencijos priemonė, prisidedant prie teigiamo mokyklos įvaizdžio kūrimo.

III. ESAMA PATYČIŲ REIŠKINIO SITUACIJA MOKYKLOJE

Programoje aktyviai dalyvauja visa mokyklos bendruomenė: vyksta MSG grupių mokymai, mokiniam 2 k/mén. vedamos klasų valandėlės, kuriose kalbama ne tik apie patyčias, bet kartu mokomasi draugiškumo, tolerancijos, pagarbos. MSG organizuoja atsižvelgiant į mokyklos bendruomenės poreikius apie patyčias, mikroklimata, saugią aplinką, bendravimą ir jų taikymą mokiniams. Mokiniai tėvai informuojami apie mokykloje vykdoma OLWEUS patyčių prevencijos programą, savireguliacija, poveikio priemones, veiksmus. Tėvai ne tik internetinėje svetainėje ir elektroniniame dienynėje pateikiama informacija apie vykdoma programą, jos efektyvumą, taikomas priemones, susirinkimuose. Mokiniai aktuojant patyčių atvejus, bet ir teikia siūlymus patyčių atvejams mažinti. Kiekvienais mokslo metais mokykloje atliekama OLWEUS aktyviai dalyvauja sprendžiant patyčių atvejus, bet išmokykloje mažinant patyčių skaičių. Siekdami igyvendinti iškeltą tikslą ivykdomė 2019–2020 m. m. sudarytą mokiniai apklausa, kurios duomenys yra analizuojami mokytoju, tėvų susirinkimuose, MSG grupėse, mokyklos mokinii tarybos susirinkimuose, klasiu valandelių metu, tariamasi kaip gerinti situaciją mokykloje mažinant patyčių skaičių. Siekėme, kad patyčių reiškinys ir su juo susiję vaikų sunkumai taptų Olweus veiklos planą, toliau daug dėmesio skyrėme patyčių prevencijai ir stabdymui. Siekėme, kad patyčių reiškinys, kuriant saugią mokyklą. 2019 m. lapkričio mėnesį visiems įprasta, mokyklos kasdienybės tema: darbuotojai, mokiniai ir jų tėvai žinotų šios veiklos stiprybes, kuriant saugią mokyklą. 2019 metų su 2019 metų tyrimų rezultatus, parodė, jog vykdôme Olweus programos mokiniai apklausą, kurioje dalyvavo 396 3-8 klasų mokiniai. Lyginant 2018 metų su 2019 metų tyrimų rezultatu, pasitikėjimas suaugusiais (39%). Daugiausia mokykloje bendras vaikų, patiriančių patyčias, rodiklis sumažejo 5,6 %. Džiaugiamės, kad padidėjo mokiniai pasitikėjimas suaugusiais (29,3%, buvo-22,1%), sporto salėje/persirengimo kambaryste (39,5%, buvo-36,5%, klasėje nesant mokytojui (29,3%, buvo-22,1%), sporto patyčių vyksta tose vietose, kur mažesnė suaugusiuji kontrolė (koridoriuose (18,4%, buvo-13,8). Šioms problemoms spręsti mokytojai raginami atskakingiau budeti, nepalikti mokinii vienų kabinetuose. Taip, patyčių mokykloje yra, bet labai nedaug. Kolektyvas kuria saugią, draugišką mokyklą. Mokiniai mintys rodo, kad mūsų mokykloje jaučiamas įspaireigojimas suprasti draugą, jausti, elgtis taip, kaip norėtum, kad su tavimi elgtusi. Visiškai išnaikinti patyčių nepavyks, nes toks yra gyvenimas. Jos tėiasi internetinėje erdvėje, susirašinėjimuoze žinutėmis, ypač tarp mergaičių, kurios mėgsta apkalbėti. Tai šiuolaikinio jaunimo ydos. Kai kur patyčių atvejus labai sunku pastebeti. Igyvendinant OLWEUS programą, rezultatai keičiasi teigiamo linkme, kinta ir pačių mokinii nuostatos – daugiau vaikų sako, kad padetų tam, iš kurio tyčiojamasi. Ypač svarbu, kad labai sumažejo ilgalaičių patyčių, kurių psichologinės pasekmės yra itin rimtos ir nukentėjusiajam, ir pačiam smurtautojui.

2019-2020 m.m. mokyklai teko patirti nuotoliniu mokymosi iššūki. Darbo krūvis organizuojant mokymasi nuotoliniu būdu didėjo ne tik mokytojams, bet ir ugdytiniams: reikėjo daug laiko skirti savarankiškam darbui ir poilsio laiko planavimui, mokymuisi, naujiems įgūdžiams igyti. Vykdstant nuotoliniam išstrauks į elektronines patyčias. Mokykla siekdama kovoti su elektroninių patyčių apraškomis, peržiūroje ir atnaujino drausminimo kupertelės, mokiniai buvo supažindinti su atsakomybe bendraujant elektroninėje erdvėje. Susitarimų laikymasis pagerino situaciją- sumažėjo patyčių atvejų.

Igyvendinat Olweus programą, patyčių mastas mokykloje kito:

2014 metais, berniukų ir mergaičių, iš kurių buvo tyčiojami 2-3 kartus per mėnesį paskutinius keletą mėnesių – 27,5 %, 2015 metais – 27,7 %,
2016 metais – 22,8 %, 2017 metais – 21,6 %, 2018 metais – 21,9 %.
2019 metais, berniukų ir mergaičių, iš kurių buvo tyčiojami 2-3 kartus per mėnesį paskutinius keletą mėnesių – 16,3 %, t.y. procentinis pokytis 25,5%

Mokykla dirba vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymu, mokyklos nuostatais, strateginiu ir metiniu veiklos planu, vidaus darbo tvarkos taisyklemis ir kitais teisės aktais. Siekiant sumažinti patyčių mąstą mokykloje vadovaujamas Lietuvos Respublikos, Vainko teisių apsaugos pagrindu įstatymu, Vaiko gerovės komisijos metiniu veiklos planu, Olweus programos standartu.

III. Olweus programos standartas

2008 m. rudenį mokykla pradėjo diegti Olweus patyčių prevencijos programa (OPPP), nuo 2010 m. įgyvendinama Olweus programos kokybės užtikrinimo sistemoj (OPKUS). Siekiant nustatyti, ar mokykla atitinka Olweus patyčių prevencijos programos ir Olweus programos kokybės užtikrinimo sistemos standartus, atlkti auditai ir mokyklos suteiktas „Olweus mokyklos“ vardas 2012-2014 m. m., 2014-2016 m. m., 2016-2018 m. m., 2018-2020 m. m.

Stiprybės	Silpnybės	Grėsmės
<ul style="list-style-type: none"> 2019 m. apklausoje rezultatai rodo, kad patyčių mažėja. Mokykla atvira bendradarbiavimui. Mokykla yra 4 kartus sertifikuota Olweus vardo mokykla. Mokykla dalijasi geraja patirtimi konferencijų metu, su užsienio šalių mokyklomis. (Ryga, Lvovas) 	<ul style="list-style-type: none"> Nesaugios vietas mokykloje: koridoriai, klasės (kai nėra mokytojo), sporto salė/persinengimo kambariai ir kitose vietose. Ne visada laiku pildomi Olweus dokumentai. Neaptverta mokyklos teritorija. Sunkiau stabdyti patyčias, kurios vyksta elektroninėje erdvėje. Ypač vykstant nuotoliniam mokymui. 	<ul style="list-style-type: none"> Mokinijų socialinio elgesio neigiami pokyčiai, kultūros stoka. Dideliantis tėvų abeijingumas vaikų elgesiu bei netinkamo savo vaiko elgesio toleravimas bei pateisinimas, pedagoginių žinių stoka. Naujų neigiamų socialinių reiškinijų, priklausomybių atsiradimas. Sunkai valdomos paslėptos patyčios elektroninėje erdvėje.
<ul style="list-style-type: none"> Kurti saugesnę (be patyčių) mokymosi aplinką. Itraukti didesni skaičiai aktyvių mokinii, įgyvendinant OPKUS. Organizuoti tėvų pedagoginių psichologinių švietimų mokykloje, siekiant pagerinti tėvų pagalbą vaikams. 	<ul style="list-style-type: none"> Gali mybės 	<ul style="list-style-type: none"> Uždaviniai:

Tikslos: laikantis Olweus programos standarto reikalavimų, mokykloje kurti saugią aplinką, pagrįstą mokyklos bendruomenės narių bendravimo ir bendradarbiavimo kultūra, abipusiu pasitikėjimu, stiprinant suaugusiųjų budejimą nesaugiausiose mokyklos vietose ir laiku pildant Olweus dokumentus.

Uždaviniai:

1. Sudaryti mokytojų budejimo grafiką, derinant su mokytojais, mokytojams prisijūmant atsakomybę už atliktą veiklą.
2. Nepalikti mokinijų klasėje be priežiūros, dažniau pastebėti mokinius persirengimo kambariuose.
3. Visiems mokyklos bendruomenės nariams aktyviai, atsakingai pastebėti ir sustabdyti mokinijų netinkamo elgesio atvejus (ypač atkrejiant dėmesį koridoriuose).
4. Fiksuoti pastebėtas patyčias registruoti elektroniniam patyčių ir netoleruojamo elgesio žurnale.
5. Iprasta tvarka pildyti OPKUS dokumentus.
6. Gerinti Olweus klasės valandėlių kokybę.

Priemonių planas
 (užduočių, atsakomybių, laiko ribų, dokumentų šablony ir procedūrų aprašas)

Eil. Nr.	Viekių turinys	Data	Dokumentas, pateikimo galutinis terminas	Atsakingas asmuo	Laukiami rezultatai
1.	Mokytojų ir aptarnaujančio personalo susirinkimai, skirti aptarti kokybės planą, tolimesnes veiklas: tyrimų rezultatus, MSG susirinkimus, výkdomas klasės valandėles ir pan.	2020 m. spalis ir 2021 m. sausis-vasarjis, balandis	C4 Kitą dieną po susirinkimo C1 2020 m. iki palaikomojo susitikimo	Direktorius	Darbuotojai sužinos, kaip jie gali prisidėti prie mokyklos budėjimo sistemos gerinimo, OLWEUS ir mokyklos taisyklų taikymo, klasės valandelių vedimo, patyčių keliaunų problemų sprendimo.
2.	5 MSG susirinkimai	2020 m. rugsėjis, lapkritis, 2021 m. vasaris balandis, birželis	R1 Kitą dieną po susirinkimo 2020-09	MSG vadovai	Visi darbuotojai prisimins OLWEUS programos procedūras, sprendžiant patyčių atvejus bei mažinant patyčias. Darbuotojai gilins žinias kaip stabdyti, mažinti patyčias mokykloje, pererteiksi žmrias, nuostatas, formuos įgūdžius, vertybės mokiniams. Igis naujų kompetencijų.

3.	Mokinų apklausos „Patyčių masto nustatymas mokykloje“ rezultatų aptarimas. Olweus programos isvertimimas. Bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžių stiprinimas. Iškilusių klausimų, problemų susijusių su patyčiomis aptarimas ir sprendimas.	2020-12	
4.	Patyčių atvejų sprendimas. Lyderystės skatinimas MSG. Einamieji klausimai.	2021-02	
5.	2020-2021 mokslo metų veiklų isvertimimas (stipriosios ir silpnosios pusės).	2021-06	
3.	Koordinacinio komiteto susirinkimai	2020 m. rugsėjis, lapkritis 2021 m. vasaris, kovas	Protokolai Kitą dieną po susirinkimo
4.	Mokymai naujiems programos nariams	2020 m. rugpjūjis R3	Kitą dieną po mokymu
5.	Mokinų apklausa	2020 m. lapkritis C1 2020 m. iki auditų/ palaikomojo susitikimo	Apklausos duomenys Instruktorius Direktorius

6.	Priežiūros mokykloje vykdymo gražiko koregavimas	2020 m. rugpjūjis ir 2021 m. sausis	C1 2020 m. iki audito/ palaikomojo susitikimo.	Direktorius	Vykdoma intervencija patyčių ir kito nepriimtino elgesio atvejais. Sustiprinamas budejimas „karštose“ taškuose, mažinamas patyčių mastas mokykloje.
	Naujai atvykusiu mokinį supažindinimas su Olweus patyčių prevencijos programos taisyklėmis	2020 m rugpjūjis arba mokslo metų eigoje atvykus naujam mokinui	E-dienynas pagal R2 formą	1-8 klasų vadovai	
7.	Keturį taisyklų prieš patyčias reguliarus naudojimas	Visus mokslo metus	C2 2020 m. sausio 25 d. ir 2020 m. 1-4 kl. birželio 7 d., 5-8 kl. birželio 21 d.	1-8 klasų vadovai	Mažinti patyčių atvejų skaičių, gerinti mikroklimatą, skatinti laikytis taisykių.
8.	Mokiniai konferencija „Mano klasės sėkmė“	2021 birželis		Darbo grupė. 1-8 kl. vadovai	Mokiniai pasidžiaugus klasės pasiekimais ir laimėjimais. Kiekviena klasė turės galimybę patirti sėkmės džiaugsmą.
9.	1-8 klasų valandėlės pagal OPPP modelį.	Du kartus per mėnesį Gegužė/birželis	Tamo dienynas	1-8 klasų vadovai	Mokiniai įtvirtins ir talkys patyčių prevencijos taisykles, bei aktyviai dalyvaus sprendžiant patyčių atvejus mokinii tarpe. Taip pat diskutuos ir kitais klausimais, susijusiais su mokininių elgesiu, bendravimu, gerbūviu ir aplinka.
10.	Individualūs pokalbiai su mokiniais	Visus mokslo metus	C2 2021 m. sausio 31 d. ir birželio 8d. (1-4 kl.), birželio 22 d. (5-8 kl.).	Darbo grupė	
11.	Mokinų savivaldos susirinkimai	2020 m. spalis, gruodis, 2021 m. vasaris, kovas, gegužė	R4 Kitą dieną po susirinkimo	Pedagogas, atsakingas už mokinijų savivaldos veiklą	Mokiniai aktyviai dalyvauja sprendžiant aktualius klausimus susijusius su patyčių masto mažinimu mokykloje, teiks pasiūlymus.
12.	Tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimas apie OPKUS visuotiniame susirinkime	2021 m. kovas	C1 2020 m. iki audito/ palaikomojo susitikimo	Direktorius	Tėvai sužinos apie mokykloje vykdomą patyčių prevencijos programą, jos efektyvumą, taikomas

13.	Tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimas apie OPKUS 1-8 klasių susirinkimuoose	2 kartus per mokslo metus: rugsejis ir vasaris	C2 2021 m. sausio 31 d. ir 2021 m. birželio 8d. (1-4 kl.), birželio 22 d. (5-8 kl.).	1-8 klasių vadovai	priemones, veiksmus. Teiks pasiūlymus ir dalyvaus bendrose veiklose sprendžiant patyčių problemas.
14.	OPKUS plano rengimas ir tvirtinimas	2020m. spalis	Planas 2020 m. spalio 30 d.	Direktorius, koordinatorius, MSG vadovai	OPKUS plane bus išdėstyti tikslai, priemonės ir laiko grafikas, siekiant dirbtį pagal OLWEUS programos standarto reikalavimus.
15.	Priminimas mokytojams ir aptarnaujančiam personalui apie patyčių atvejų registraciją, P1 procedūras	2021 m. rugpjūjis 2020 m. vasaris	P1 2020 m. gruodžio 15d. ir 2021 m. gegužės 30d. C1 2020 m. iki auditö/palaikomojo susitikimo	Visi mokytojai ir personalo darbuotojai Direktorius	Registruojami netinkamo elgesio atvejai, taikomos poveikio priemonės.
16.	Nukrypimų fiksavimas ir trūkumų pašalinimas	Užfiksavus nukrypimą	A1 Pastebėjus nukrypimą A2 Pašalinus nukrypimą	Atsakingas už veiklą asmuo Direktorius	Registruojami OLWEUS programos vykdymo ir struktūros pažeidimai, nukrypimai. Registruojami OLWEUS programos vykdymo ir struktūros pažeidimai, nukrypimai. Sudaromas veiksmų planas.

OPKUS PLANAS 2020-2021 MOKSLO METAMS
NUOTOLININIO MOKYMO SI METU

Eil. Nr.	Veiklos turinys	Data	Dokumentas, pateikimo galutinis terminas	Atsakingas asmuo	Laukiami rezultatai
1.	OPKUS plano nuotolinio mokymosi metu rengimas, tvirtinimas. Olweus dokumentų viešinimas mokyklos tinklalapyje.	2020 spalis	2020 spalis	Direktorius, OPKUS koordinatorius	Sėkmingesnė intervencija patyčių atveju elektroninėje erdvėje.
2.	Nuotolinis Olweus programos kokybės užtikrinimo sistemos (toliau - OPKUS) auditas	2020 lapkritis	Dokumentų pateikimas iki auditu atlaimo	Direktorius, OPKUS koordinatorius	
3.	MSG susirinkimai Google clasroom platformoje	2020 spalis, gruodis, 2021 vasaris, birželis	R1, susitikimo nuotrauka	MSG vadovai	Sistemingas patyčių prevencijos programos vykdymas
4.	Koordinacinio komiteto susirinkimai Google clasroom platformoje.	2020 rugpjūjis lapkritis, 2021 vasaris, kovas, birželis	Susirinkimų protokolai, susitikimo virtualioje erdvėje nuotrauka	Koordinatorius, sekretorius	Spręs iškilusias problemas nuotolinio mokymo/si metu, teiks pasiūlymus.
5.	Anketinė mokiniai apklausa Olweus klausimynas nuotoliniu būdu	2020 lapkritis	C1 gavus anketinius rezultatus	Instruktoriaus	
	Apklausos rezultatų pristatymas mokytojų tarybos posėdyje Google	2021 m. sausio - vasario mėn.	Iš karto, pasibaigus posėdžiui	Direktorius, Instruktoriaus	OPKUS plano korekcija

	clasroom platformoje			
6.	Apklauso rezultatų pristatymas tėvų susirinkimų metu kiekvienoje klasėje Google clasroom platformoje	2020-2021 mokslo metai	Susirinkimų protokolas po susitikimo	OPKUS koordinatorius, klasų vadovai
7.	Apklauso rezultatų pristatymas Olweus klasės valandelių metu Google clasroom platformoje.	2020-2021 mokslo metai	Tamo-dienynas pagal R2 formą	Klasų vadovai
8.	Mokymai naujiems programos nariams	2020 rugpjūjis	R3 Kitą dieną po mokymu	Instruktorius
9.	Priežiūros mokykloje vykdymo grafiko koregavimas	2020 m. rugpjūjis ir 2021 m. sausis	C1 2020 m. iki auditu/ palaikomojo susitikimo	Direktorius
10.	Naujai atvykusiu mokinii supažindinimas su Olweus patyčių prevencijos programos taisykliemis Google clasroom platformoje.	2020 m rugpjūjis arba mokslo metų eigoje atvykus naujam mokininiui	Tamo-dienynas pagal R2 formą	1-8 klasų vadovai, Socialinė pedagogė
11.	Individualūs pokalbiai su mokiniais virtualioje erdvėje.	Visus mokslo metus	C2 2021 m. sausio 31 d. ir birželio 8d. (1-4 kl.), birželio 22 d. (5-8 kl.).	1-8 klasų vadovai
12.	Keturių taisyklių prieš patyčias reguliarus naudojimas vykstant nuotoliniam mokymui.	Visus mokslo metus	C2 2020 m. sausio 25 d. ir 2020 m. 1-4 kl. birželio 7 d., 5-8 kl. birželio 21 d.	1-8 klasų vadovai, Švietimo pagalbos specialistai
13.	Tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimas apie OPKUS 1-8 klasų susirinkimuose Google clasroom platformoje.	2 kartus per mokslo metus: rugpjūjis ir vasaris 8d. (1-4 kl.), birželio 22 d. (5-8 kl.).	C2 2021 m. sausio 31 d. ir 2021 m. birželio 8d. (1-4 kl.), birželio 22 d. (5-8 kl.).	1-8 klasų vadovai Švietimo pagalbos specialistai

14.	Projektas „Visi už vieną“ 5-8 kl. mokiniams virtualioje erdvėje.	2021 sausis, vasaris	5-8 kl. vadovai, koordinacinis komitetas	Mokiniai teiks būdus, kaip mažinti patyčias klasėje. Mokiniai pateiktos priemonės igyvendinamos nuotolinio mokimo(si) metu.
15.	Nukrypimų fiksavimas ir trūkumų pašalinimas	Užfiksavus nukrypimą	Atsakings už veiklą asmuo Direktorius A1 Pastebėjus nukrypimą	Registruojami OLWEUS programos vykdymo ir struktūros pažeidimai, nukrypimai.